

Optimisták a vezető svájci gyógyszeripari óriásvállalatok az idei esztendő kilátásait illetően. Derűlátásukat a jó sikerült tavalyi gazdasági évre alapozzák, amely jelentős forgalombővülést hozott.

A Roche 1996-ban 11 százalékkal növelte értékesítését, amelynek összege elérte a 16 milliárd svájci frankot (11,7 milliárd dollár). A két számjegyű forgalomnövekedésben szerepet játszott a frank gyengélkedése is, de a főszerep az alaptevékenység dinamikus bővüléséé volt. A cégvezetés jelentése szerint a tavaly 100 esztendő Roche a legfontosabb termékek területén megerősítette piaci pozícióit az egyre erősödő nemzetközi árverseny ellenére is. A cég tavalyi értékesítési teljesítménye meghaladta a várakozásokat, s a piac kedvezően fogadta az új termékeket is.

A vállalatcsoport értékesítésében a gyógyszeripari üzletág kétharmados arányt képvisel, ez az ágazat 13 százalékkal, 10,5 milliárd frankra növelte értékesítését. Az eladásokat nemcsak a hagyományos piacokon – Észak-Amerikában és Nyugat-Európában –, hanem Ausztráliában, Brazíliában és Mexikóban is sikerül nagymértékben növelni. Birgit Kuthoff, az Union Bank of Swizerland elemzője szerint a Roche tavalyi értékesítési teljesítménye messze felülmúlta az iparágat jellemző 6 százalékos növekedést.

A vállalatbirodalom három piacvezető termékének – Rocephin, Dormicum, Roaccutan – értékesítése ugyancsak jó ütemben növekedett, s kedvező volt a piaci fogadtatása az Invirase nevű AIDS elleni készítménynek, amely a maga „műfajában” új generációt képvisel.

Érdemes megjegyezni, hogy 1995 végén egy dollár 1,15 svájci frankot ért, egy évvel később pedig egy dollár 1,35 frankkal volt egyenlő. Szakértők véleménye szerint a svájci frank értékvesztése az alpesi ország vállalatai profitnövekedéséhez 2-3 százalékkal járult hozzá. Amennyiben a frank idén tovább gyengül, ez önmagában 10 százalékos profitbővülést eredményezhet az exportáló svájci vállalatok számára. A Roche egyébként idén is jó üzleti évre számít, s szakértők véleménye szerint 1997-ben a részvényesek ismét jó osztalékra számíthatnak. 1996-ban az egy részvényre jutó osztalék 449 frank volt, 15 százalékkal több, mint egy évvel korábban.

Daniel Vasella, a Ciba és a Sandoz összeolvadásából létrejött Novartis vezérigazgatója arra számít, hogy a világ második legnagyobb gyógyszeripari cégének részvényesei 1997-ben a tavalyinál 30 százalékkal magasabb osztalékot kapnak.

A Novartis gyógyszeripari részlege tavaly 8 százalékkal fokozta értékesítését, amely elérte a 27,6 milliárd frankot (20 milliárd dollár). Előzetes adatok szerint a vállalatóriás 4,2 milliárd dolláros nettó nyereséggel zárta a tavalyi üzleti évet. A két nagyvállalat összeolvadása 2 milliárd frank megtakarítást eredményez, s ennek az összegnek 60 százaléka már idén kimutatható lesz. 1999-ig a tervek szerint az összeolvadás eredményeként 48 százalékkal csökkenthetők a működési költségek, a kutatási és fejlesztési kiadások pedig 9 százalékkal.

A Novartis a következő hónapokban értékesíti a nem kellően nyereséges üzletágakat: így például eladásra kerül a Ciba különleges vegyi anyagokat gyártó részlege.

Raymund Breu, a Novartis pénzügyi igazgatója a Financial Times hasábjain arról adott számot, hogy cége értékesítésének növekedésében az áremelkedés mindössze 1 százalékos szerepet játszott. Véleménye szerint a Novartis értékesítése idén a tavalyinál nagyobb mértékben növekszik, s ez annak is köszönhető, hogy a vállalat 1997-ben számos új termékkel jelenik meg a világpiacra.

A Novartis „húzó” készítménye a Sandimmun/Neoral, amely a szervátültetések utáni immunerősítést szolgálja. E termék értékesítésének növekedési üteme tavaly két számjegyű volt, s a várakozások szerint ez az irányzat idén is folytatódik.

(Wall Street Journal Europe) Messze meghaladta az infláció mértékét a receptre felírt gyógyszerek árának emelkedése tavaly az Egyesült Államokban. Az első 500 legkelendőbb gyógyszer ára a gyógyszertárakban átlagosan 4,1 százalékkal emelkedett az elmúlt évben, míg az átlagos éves fogyasztóiár-emelkedés mindössze 3,2 százalékot tett ki. A gyógyszertárhálózatok társulása által végzett felmérés szerint ez az inflációt felülmúló áremelkedés ráadásul főként az időseket érinti, jelentős hányaduk ugyanis nem részesül a receptre felírt gyógyszerekre adott ártámogatásból. Egy másik elemzés arra is rámutat, hogy tavaly a legerőteljesebben a Monsanto emelt árat (Ambien nevű terméke 9 százalékkal lett drágább), a második a Hoechst (a Trental ára 8,7 százalékkal emelkedett), a harmadik a SmithKline Beecham, melyet a Bristol-Myers Squibb majd a Merck követ.

(Reuter) Rekordnagyságú bevételről és jövedelemről adott számot az Arbor Drugs pénzügyi évének második negyedére. A nettó nyeresége 23,2 százalékkal nőtt és meghaladta a 10,7 millió dollárt. Eladásai 17 százalékkal voltak magasabbak, mint az előző év ugyanezen időszakában, most összesen 250 milliót tettek ki. Az első félév nyeresége 23,7 százalékkal magasabb a tavalyinál: kerekén 17 millió dollár. A cég eddigi legjobb karácsonyi időszakát zárta – elemezte az eredményeket Eugene Applebaum, az Arbor elnöke. A jövőt illetően hangsúlyozta: az Arbor az egészségre ügyelni kívánó, de időszűkében szenvedő közönség kiszolgálására specializálódik. Ebben a pénzügyi évben a cég 11 új üzletet nyitott, és további 18-20-at tervez.

(Reuter) Hosszú távú együttműködési megállapodást kötött a Novopharm Biotech és a Warrick Pharmaceuticals, a Schering-Plough leányvállalata. A megegyezés értelmében a Novopharm által kifejlesztett generikus biogényszereket a Warrick segítségével dobja piacra. Az együttműködésre meglehetősen tág teret ad, hogy a következő években számos terméknek jár le a szabadalma, minek következtében a vegyi összetételüket és hatásukat tekintve azonos gyógyszerek is gyárthatók lesznek. A két cég szerződése 15 évre szól.

(Reuter) A Zenapax tesztelése azt mutatja, hogy a termék a veseátültetés sikerességét javítja: a halálozási arány csökken, az idegen vese elfogadásának aránya javul. A Hoffmann-La Roche és a Protein Design Labs eredményei nyomán az előbbi cég még az első félévben beadja a gyógyszer engedélykérelmét az Egyesült Államokban, Kanadában és Európában egyaránt. A legutóbbi tesztelés 535 páciensre terjedt ki, ennyien kaptak Zenapaxot. A veseátültetés utáni hat hónapban mindössze egyikük halálozott el, míg azok közül akik nem szedték a gyógyszert, tíz.

GONDA GYÖRGY

(Financial Times) A közeljövőben befejeződik az a folyamat, melynek eredményeként a német Hoechst a francia Roussel Uclaf valamennyi részvényét megvásárolja. Ez a terv része a Hoechstben zajló, a gyógyszergyári érdekeltségek egyetlen különálló társaságba való csoportosításának. A Roussel Uclaf részvényesei immár az összes tulajdonukban lévő, szám szerint 11,57 millió részvényt felajánlották a gyógyszerek mellett kemikáliákat gyártó anyacégnek, melynek a társaság közel hatvan százaléka eddig is a tulajdonában állt. A kisebbségi tulajdonhányad kivásárlására a Hoechst mintegy 5,3 milliárd márkát kénytelen költeni.

(Financial Times) Új termékeinek igencsak kedvező fogadtatása következtében tavaly 14 százalékkal kerekén 1,55 milliárd fontra nőtt a SmithKline Beecham adózás előtti nyeresége. A társaságnál ugyanakkor megjegyzik: a font év végi erősödése számottevően visszeverette az eredményeket. Hugh Collum pénzügyi igazgató szerint ha idén, a hátralévő tíz hónapban a font tartja jelenlegi árfolyamát, úgy az adózás előtti nyereség akár 5 százalékkal is elmaradhat a tavalytól. Az elmúlt évben a korábbi öt esztendőben piacra dobott termékek értékesítése nőtt leginkább, az összes eladáson belül immáron több mint egyharmadra rúg az arányuk. A legsikeresebb gyógyszer a Seroxat (az Egyesült Államokban Paxil) volt. Az antidepresszánsból az 1995-ös 495 millió fontnyi után tavaly 709 milliónyit adtak el. A cég első számú terméke, az Augmentin szintén jól szerepelt, a kemény verseny ellenére ezen antibiotikumból 4 százalékkal több, összesen 870 millió fontnyi fogyott.

(Financial Times) A Ciba Specialty Chemicals részvényeinek közeljövőbeli kibocsátásakor egy papír ára valahol 72 és 85 svájci frank között lesz. A Sandozból és a Cibából tavaly Novartis-sá egyesült cég most tőzsdei kibocsátás révén választja le magáról ezt a társaságot, mely tranzakció ilyen formán adómentes. Szétválást így elsőként hajtanak végre Svájcban, a módozatnak azonban feltehetőleg számos követője akad majd – véli a Ciba egyik tanácsadója, a Credit Suisse First Boston. Amennyiben a részvényesek a cég papírjait közvetlenül a Novartistól kapják, jelentős adót kellene befizetniük. Így a 72 millió részvényt mélyen „leeresztett” áron, 10 svájci frankért bocsátják ki. Ha a részvényesek nem kívánják felvenni a papírjaikat, eladhatják egy banki szindikátusnak, mely nyilvános kibocsátás útján értékesíti azokat. A különleges kemikáliákat gyártó cég leválasztása a második legnagyobb a világon, ezt csak a Zeneca hasonló lépése előzi meg, amellyel az Imperial Chemical Industry, azaz korábbi gyógyszergyártó üzletágát választotta le.

A gének és az ízlelés

(USA) Ettől ugyan az utált étel nem fog jobban ízleni, de jó ha tudjuk: ösztönös irtózásként bizonyos ízekről állítólag génjeink felelősek. Amerikai kutatók a különböző személyek ízpreferenciáinak okát kutatva, erős örökletes tendenciákat véltek felfedezni az egyes ételek szeretete vagy utálata kapcsán. – Az ízlés nagy szerepet játszik a fogyasztás szerkezetében, s nem feltételezhető, hogy sokan csak azért táplálkoznak „egészségtelenül”, mert nincs kellő információjuk az egészséges ételekről – állapították meg a connecticuti egyetem kutatói. Úgy tűnik, a világnépesség ízzérzékelési szempontból három kategóriába sorolható: a nem ízlelőkre, az ízlelőkre és a szuperízlelőkre, attól függően milyen intenzíven érzékelik az egyes ízeket.

Egy keserű vegyülettel végzett kísérlet alapján a fehérbőrű népesség körülbelül 25-50-25 százalékos arányban sorolható a három csoportba, vagyis az emberek fele az átlagosan ízlelőkhöz, míg negyede-negyede a nem ízlelőkhöz, illetve az egészen érzékenyen ízlelőkhöz tartozik. A nők között több a szuperízlelő, és az ázsiaiak, valamint az afrikaiak körében is több az e kategóriába tartozó, mint a fehéreké. A szakértők szerint az ízzérzés, illetve az egyes ételek szeretete vagy elutasítása evolúciós meghatározottságú. A mai szuperízlelők ősei valószínűleg olyan helyeken éltek, ahol sok volt a keserű, mérgező növény. Ezért az ízzérzés fontos szerepet játszott a túlélésben. A nem ízlelők viszont feltehetőleg „biztonságosabb” környezetben éltek, ahol kevésbé volt szükség a növények íz alapján történő megkülönböztetésére. A szuperízlelők – mivel több ízlelőbimbóval rendelkeznek – sokkal intenzívebben érzékelik az ízeket: a keserű számukra szörnyen keserű, az édes kibírhatatlanul édes, a chili elviselhetetlenül erős, a buborékos italok pedig kellemetlenül bizsergetőek. A nem ízlelők kellemesnek találják például a szacharin ízt, míg a szuperízlelők elviselhetetlen utóízre panaszkodnak. A szuperízlelők csoportjába tartozó nők kevésbé hajlamosak az elhízásra, koleszterinszintjük is általában alacsonyabb.

Egis: irány Lengyelország

A francia Servier többségi tulajdonába került Egis Gyógyszergyár Rt 24,6 milliárd forintos nettó árbevétel mellett 5,6 milliárdos adózás előtti eredménnyel zárta az elmúlt esztendőt, s részvényeseinek várhatóan 8 százalékos osztalékot fizet. A cég beruházásokra 4 milliárd forintot költött, amelyből több mint fél milliárd a szellemi termékek értéke. Az Egis elmúlt évi forgalmának legnagyobb hányadást a szív- és keringési betegségekre ható gyógyszerek tették ki, a legtöbb bevételt hozó szer a Tensiomin volt. Kiemelkedett még a Nitromint, a Betaloc, az Andaxin, a Coverex, a C-vitamin, az Estuie, a Paxirasol, a Viskaldix és a Sumetrolim eladása. A vállalat bevételeinek több mint fele belföldi értékesítésből származott, de a részvénytásaság életében egyre nagyobb jelentőséggel bír a tavaly 74 millió dollár értékű export, amely leginkább Kelet-Európába, ezen belül elsősorban a FÁK országaiba irányult. Az oroszországi kivitelre a társaság tulajdonába került és átszervezett, a korábbinál kisebb vagyonú és létszámú Medimpex Rt koncentrált. Nyugat-Európában Franciaország fontos partnere az Egis Rt-nek, ahol a Servier-vel történő együttműködés alapján a gyógyszergyár öt termékének tizenhárom változatát árulják. Itthon az Egis többségi tulajdonosának egyelőre egy készítményét, a Coverex-et forgalmazza. Az Egis vállalati stratégiájának középpontjában a marketingmunka fejlesztése, ezen belül az orvoslátogatói hálózat kiszélesítése kerül. Minden piacon exportbővítést határoztak el, különösen erősíteni igyekeznek kelet-európai pozícióikat, s szeretnék megszerezni az egyik lengyel gyógyszergyár kisebbségi tulajdonrészét is. Idén beruházásokra, befektetésekre 5 milliárd forintot szánunk, s 30 milliárd árbevétel mellett 6,3 milliárdos nyereséget remélnek.

I. G.

Románia: egyre több a tbc-s

(Bukarest) Az európai országok közül Romániában a legelterjedtebb a tuberkulózis – állapította meg jelentésében a bukaresti tüdő-egészségtani intézet. Adatai szerint 1985 óta szüntelenül emelkedik a betegek száma. Az utóbbi években 124 ezer új megbetegedést regisztráltak az egészségügyi hatóságok, 1100 esetben gyermekeknél. Az intézet tájékoztatása szerint 100 ezer lakos közül jelenleg 106,5 betegszik meg tbc-ben, és ez 85 százalékos növekedést jelent 1985 óta. Szakértők szerint a nyugtalanító helyzet oka egyrészt a lakosságot sújtó szegénység, másrészt az egészségügy szűkös anyagi helyzete.

Creutzfeld–Jakobs-kór: vér útján terjed

Az Egészségügyi Világszervezet genfi közleménye szerint az e téren végzett kutatások azt mutatják, hogy a Creutzfeld–Jakobs-kór – az agyelszivacsosodás betegségének emberi változata – vérrel is terjed. A washingtoni országos vérintézet kísérletein alapuló bejelentés szerint fertőzött egerektől vett vérplazmát injekciótak egészséges egerekbe, amelyek a betegséget megkapták. A The Sunday Times cikke szerint ezek a kutatási eredmények nyugtalanítóak arra nézve, hogy a betegség emberről emberre is hasonló módon – például akár vérátömlesztéssel – átvihető. Ennek kapcsán az sem kizárt, hogy a terhes nők – a méhlepényen keresztül – gyermeküknek is átörökíthetik a bennük esetleg még csak lappangó kórt.

Növekvőben a vakok száma

(Genf) A vakok és látássérültek számának gyors emelkedésére figyelmeztet az Egészségügyi Világszervezet: számításai szerint 2020-ig a vakok száma világszerte 76 millióra, a látássérülteké pedig 300 millióra nő, vagyis megduplázódik, ha ezen a téren nem történnek hathatós megelőző intézkedések. A szembetegségek számának drasztikus növekedése mindenekelőtt két tényezőnek: az átlagéletkor emelkedésének, vagyis az ipari társadalmakban tapasztalható előregedésnek, valamint a fejlődő országokban a megelőzés hiányának tudható be. A megelőzés költségeit évente 100 millió dollárra becsülik. A vakság 80 százalékban időskori probléma. A 60 éven felüli vakok száma 2020-ra világszerte 54 millióra nő – áll a WHO kimutatásában. A fejlődő országokban akkor mintegy 50 millió vak él. Jelenleg a világon évente mintegy 7 millióan születnek vakon, vagy vakulnak meg: ebből 5 milliónak visszaadható lenne a szeme világa. A látás elvesztésének fő oka: a zöld- és szürkehályog, valamint a cukorbetegség. Az A-vitaminhiány, valamint a kötőhártya-gyulladás következtében fellépő vakság ezzel szemben visszaszorulóban van.

Hét százalékkal növekedett a vényköteles-világpiac

Március végén tette közzé az IMS International gyógyszerpiaci elemző cég a vényköteles készítmények tavalyi forgalmának alakulásáról szóló statisztikákat a világ tíz legnagyobb gyógyszerfogyasztó országára vonatkozóan. Az elemzés megállapítja, hogy 1996-ban a vényköteles gyógyszerek forgalma 1995-höz képest 7 százalékkal növekedett, s elérte a 143,8 milliárd dollárt. (Összehasonlításképp: ugyanezen készítmények forgalma 1994-ben és 1995-ben 8-8 százalékkal bővült.)

A világ első számú gyógyszerpiaca tavaly is az Egyesült Államok volt, ahol a vényköteles patikaszer forgalma 10 százalékkal bővült, s az eladások értéke 60,2 milliárd dollár volt. Ennél nagyobb növekedést csak Olaszországban regisztráltak, ahol a forgalom 11 százalékkal haladta meg az előző évit, értéke pedig 8,9 milliárd dollár volt. Ezt a növekedést Olaszországban a megelőző két esztendőben az értékesítés számottevő csökkenése előzte meg. Tíz százalékkal, 6,82 milliárd dollárra bővült 1996-ban a vényköteles gyógyszerek forgalma Nagy-Britanniában. A vényköteles gyógyszerek forgalma tavaly Spanyolországban 9, Belgiumban 6, Kanadában 4, Franciaországban 2, Hollandiában pedig mindössze 1 százalékkal növekedett.

Viszonylag alacsony növekedést regisztráltak a világ második legjelentősebb gyógyszerpiacán, Japánban: az ázsiai szigetországban 1996-ban 23,3 milliárd dollár értékű vényköteles gyógyszert adtak el, 3 százalékkal többet, mint egy évvel korábban. Németországban – amely a világ harmadik legnagyobb gyógyszerpiaca – 5 százalékos volt a növekedés, az eladások értéke 16,5 milliárd dollár volt.

A vényköteles gyógyszerek kategóriájában tavaly ismét kiemelkedő volt a forgalombővülés az antidepresszánsok területén: a 20,3 milliárd dolláros értékesítés 14 százalékkal haladta meg az előző évit. E kategória sztárkészítménye továbbra is az Eli-Lilly Prozacja. A vérösszetételét befolyásoló készítmények – ide tartoznak a koleszterincsökkentő gyógyszerek is – csoportjában a növekedés 16 százalékos, a bevétel pedig 7,9 milliárd dollár volt.

Szívgyógyszerekből fogyott a legtöbb a tíz országban – a növekedés 3 százalék –, az értékesítés elérte a 25,5 milliárd dollárt. Nem sokkal maradt el e gyógyszercsoport mögött az emésztésre ható készítmények kategóriája, ahol 9 százalékos forgalombővülés mellett 24,6 milliárd dolláros bevételt regisztráltak. Az IMS összesítése szerint e készítménykategória két sztárgyógyszere a Glaxo Wellcome Zantacja és az Astra Lasec/Prilosecje.

A fertőzés elleni gyógyszerek – ebbe a kategóriába tartoznak az antibiotikumok és az AIDS kezelésére használatos készítmények – csoportjában a növekedés 6 százalékos volt, a bevételek pedig elérték a 14,6 milliárd dollárt.

Az IMS International a tavalyi év sztárgyógyszerei között említi még az amerikai Merck óriáscég Zocor és Mevacor nevű koleszterinszint-csökkentő készítményeit.

GONDA GYÖRGY

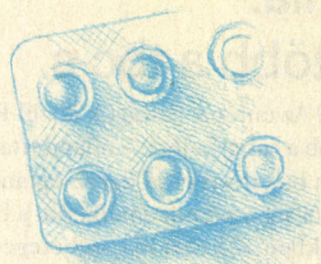
Európa „húzza” a Tevát

Izrael első számú gyógyszeripari vállalata, a Teva bejelentette, hogy nettó bevétele tavaly 19, értékesítése pedig 17 százalékkal növekedett. A kiemelkedő eredményben fontos szerepet játszott a cég sikeres európai terjeszkedése.

1995-ben a Teva eladásainak értéke 811,3 millió dollár volt, tavaly viszont már megközelítette a 954 milliót. Egy esztendő alatt a nettó bevétel 74,3-ról 88,3 millió dollárra növekedett. A kiváló cégeredmények nyomán mind a Tel Aviv-i, mind pedig a New York-i tőzsdén számottevően emelkedett a Teva-részvények árfolyama. Érdemes megjegyezni, hogy egy év alatt az egy részvényre jutó osztalék 1,22-ről 1,44 dollárra növekedett.

Meron Katzap, a Tel Aviv-i Batucha Securities szakértő elemzője szerint a Teva értékesítése növekedésében kulcsszerepe volt a külföldi cégek felvásárlásának. Számításai szerint a tavalyi forgalomnövekedés egynegyede a Tevának az elmúlt két évben Európában és Amerikában végrehajtott bekebelezési tevékenységéből származik. Tavaly a Teva fuzionált az amerikai Biocraft vállalattal, júliusban pedig megvásárolta a generikus készítményeket gyártó brit APS/Berk céget.

1995-ben a vállalat értékesítésében az európai eladások részesedése még csak 8 százalék volt, tavaly viszont már némileg meghaladta a 17 százalékot. A Teva bevételeinek egyébként 70 százaléka származott 1996-ban a külföldi értékesítésből.

Dan Suesskind, a Teva pénzügyi igazgatója nemrégiben a Financial Timesnak így nyilatkozott: „amennyiben meg akarjuk tartani piaci részesedésünket, folytatnunk kell a külföldi cégek felvásárlását”. A pénzügyi igazgató szerint a Teva 1998-ban legkevesebb 100 millió dollár értékű kötvényt szándékozik kibocsátani Európában vagy az Egyesült Államokban.

A tervek szerint a Teva az idén kezdi meg Copaxone nevű készítményének forgalmazását az Egyesült Államokban. E gyógyszer amerikai értékesítéséből idén 100, három év múlva pedig már 300 millió dollár bevételre számítanak. A szklerotikus betegségek gyógyítását szolgáló Copaxone forgalmazásának engedélyezése Nagy-Britanniában folyamatban van, s a pozitív döntés utat nyithat a gyógyszer számára a kontinentális Európában is.

G. Gy.

PERENNIÁLIS RHINITIS, MINT A GÁTOLT ORRLÉGZÉS EGYIK OKA

A teljes légúti rezisztencia egyharmada az orrüregben képződik, amelynek szelepszzerűen működő bemenetében található az orrüregi ellenállás döntő hányada. Ez utóbbi alapvető fontosságú a turbulens jellelű nazális légáramlás kialakulásában. Turbulencia hiányában az orrnyálkahártya, illetve az orrüreg nem képes fontos élettani funkcióinak maradéktalan ellátására, melyek a következők: a respirációs levegő kellő mennyiségének továbbítása az alsóbb légutak felé nyugalmi légzési munka mellett, a belégzett levegő párástítása és felmelegítése, tisztítása, lokális immunitás, szaglász- és rezonátorfunkció. E funkciók átmeneti megromlása – akut felsőlégúti megbetegedés kapcsán – sokszor még kezelés nélkül is elviselhető. Perenniális – egész éven át tartó – allergiás vagy nem allergiás rhinitis, valamint a szénanátha (pollenosis) változó mértékben ugyan, de tartósan gátolja vagy lehetetlenné teszi, hogy az orrnyálkahártya a fent említett feladatait ellássa. Az orvosi közvélemény – joggal – a nem súlyos betegségek között tartja nyilván a rhinitiseket. Figyelembe kell azonban venni néhány speciális körülményt:

- a perenniális rhinitis tartós, intermittáló, vagy egész éven át tartó kellemetlen panaszokkal jár;

- a szezonális allergiás rhinitis „viszonylag” rövidebb ideig – hónapokig, esetleg évszakokon keresztül –, de majdnem mindig kifejezettebb tüneteket okoz;

- a rhinitisek különböző formái igen gyakran keverednek egymással, illetve anatómiai-strukturális eltérésekkel, infekcióval és orrcseppabusus tüneteivel komplikálódnak.

Az ilyen betegségben szenvedő ember panaszait – annak ellenére, hogy ez nem „súlyos” betegség – komolyan kell venni. Eredménytelen, felületesnek vett kezelések hatására tartós munkaképtelenség, kedélyvesztés, sőt depresszió is kialakulhat. Legtöbb problémát a perenniális nem allergiás forma jelenti, mivel ennek etiológiájáról keveset tudunk, ennek megfelelően kezelni sem könnyű feladat. Hiba azonban infekciós eredetű rhinitisnek tartva tartósan antibiotikumokat és vasoconstrictor-tartalmú orrcseppeket alkalmazni. Perenniális allergiás és nem allergiás rhinitisben a kezelés leghatásosabb eszközei a tartósan, biztonságosan adagolható, gyulladáscsökkentő tulajdonsággal rendelkező, helyileg adható gyógyszerek, mint pl. a budesonid.

Dr. Hirschberg Andor
egyetemi docens

(Financial Times) Az Astra-részvények árfolyamának 7 százalékos csökkenésével reagált a tőzsde arra a hírre, mely szerint a gyógyszergyár nyeresége a korábbiaknál kevésbé nőtt. Az elmúlt negyedévben sláger terméke, a Losec, mindössze egy százalékkal volt „képes” adózás előtti nyereségét növelni. A társaság összes profitja félmillió svéd koronával volt kevesebb az év első három hónapjában, mint ahogy azt elemzők várták. Staffan Ternby, a cég szóvivője mindezt azzal magyarázta, hogy a nagykereskedők, valamint a vásárlók a múlt év végén jelentős készleteket halmoztak fel. Tették ezt azért, mert Svédországban 1997 elején felemelték a receptre vásárolható gyógyszerek árát. Arra a szóvivő nem adott választ, hogy ezzel kútba esnek-e az egész évre vonatkozó tervek is. A svéd cég forgalmából a Losec 45 százalékkal veszi ki a részét, eladásai az elmúlt időszakban 4,8 milliárd koronára rúgtak. A társaság második legkeresettebb termékéből, az asztma kezelésére szolgáló Pulmicortból ez idő alatt 1,2 milliárd koronányit adtak el.

(Financial Times) A szakértők várakozásait valamivel felülmúlták Nagy-Britannia második legnagyobb gyógyszergyára, a SmithKline Beecham eredményei. A cégnél ugyanakkor figyelmeztettek: a font erős volta „drámai” nyomot hagyott az első negyedévi teljesítményen. Az adózás előtti eredmény e pénzügyi időszakban 8 százalékkal 418 millió fontra (közel 700 millió dollárra) nőtt. A gyarapodás azonban a font tavalyi év végi árfolyama mellett akár 19 százalékos is lehetett volna. A növekedés egyébként elsősorban a cég Paxil/Seroxat antidepresszáns termékének köszönhető, melyből mintegy 50 százalékkal adtak el többet az első három hónapban, összesen 197 millió font értékben. A társaság az Egyesült Államokban 40 százalékkal volt képes eladásait növelni, ez elsősorban a tavalyi piacra dobott nikotintapaszkók és ráógumik iránti érdeklődés eredménye. Mindezekből hatvanmillió fontnyit adott el a gyár.

(Financial Times) Három új gyógyszert is piacra dob közvetlenül az ezredforduló után az amerikai Glaxo Wellcome. A következő három évben ugyanakkor 10-10 százalékkal kívánja gyarapodását fokozni. Migrén elleni termékét, a Naramigot a brit gyógyszerhatóságok meglepően rövid, alig 4 hónapos eljárás után hagyták jóvá. Egy másik migrén-terméke, az Imigran/Imitrex az utóbbi hetekben kapott engedélyt az Egyesült Államokban. Orron keresztül változtatást illetően a jóváhagyás arról tanúskodik, hogy az kétszer gyorsabban hat a tablettáknál. Engedélyt kapott asztma elleni terméke is, és ezzel képes lesz a piacon megelőzni a svéd Astra hasonló gyártmánya, a Turbuhaler megjelenését. A Glaxo egyúttal arról is beszámolt, hogy AIDS-gyógyszere, az Eпивir nagyobb érdeklődésnek örvend a piacon, mint bármilyen korábbi szer.

Nagy profitnövekedés a Roche-nál

97. újság

A svájci Roche bejelentette, hogy 1996-ban is folytatódott a cég nyereségének számottevő bővülése, ami már több mint egy évtizede töretlen. A gyógyszeripari óriásvállalat a tavalyi esztendő 3,9 milliárd svájci frank (2,69 milliárd dollár) adózás utáni nyereséggel zárta.

Tőzsdei körökben a profitnövekedés üteme enyhe csalódást keltett, ugyanis a Roche 1996 első felére 16, a második felévre pedig 17,6 százalékos nyereségbővülést jelzett előre. A tényleges éves eredmény tehát kismértékben eltért a prognózistól. Érdemes megjegyezni, hogy az idei esztendő elején a Roche-részvények árfolyama 18 százalékkal emelkedett a tőzsdén, a cégpapírok eladói és vásárlói ugyanis arra számítottak, hogy a Roche a 15 milliárd frankos készpénzállományának egy részét valamelyik versenytárs bekebelezésére, vagy saját részvények felvásárlására fordítja.

A gyógyszerágazat elemzői meglepedéssel fogadták azt a bejelentést, amely szerint a Roche gyógyszerkutatói részlegének új vezetője a 49 esztendő brit Jonathan Knowles lett, aki a Glaxo Wellcome Europe kutatási és fejlesztési főnöke volt. (Knowles a 63 esztendő Jürgen Drews professzor helyébe lépett a Roche-ban.)

Az ágazati elemzők többségének véleménye szerint a Roche hamarosan több új originális készítménnyel jelenik meg a piacon, s ez további fellendülést hoz majd a vállalat számára. Knowles kinevezése újabb jele Franz Humer termelési vezérigazgató befolyása növekedésének. Humer két esztendeje dolgozik a Roche-nál, korábban a Glaxo egyik vezetője volt. Knowles csatlakozása a svájci céghez azért is figyelemre méltó, mert a szakember a Glaxo molekuláris biológiai intézetének is a vezetője volt, amely Genfben elsősorban genetikai kutatásokkal foglalkozik.

A tavalyi esztendő teljesítményéről számot adó Roche-értékelés kiemeli, hogy 1996-ban tovább növekedett a termelőberendezések kapacitásának kihasználása, s emellett számottevően emelkedett a hatékonyság. Az alaptevékenység mellett fontos nyereségforrást jelent a vállalat számára a különféle pénzügyi műveletek végzése. Egyes szakértők szerint a Roche nyeresége mind nagyobb mértékben függ a pénzügyi tevékenység sikerétől, vagy sikertelenségétől: 1997 első negyedévében például az üzleti nyereség 40 százaléka származott pénzügyi műveletek végzéséből. A kedvező első negyedévi eredmények nyomán a Roche részvényeinek árfolyama tovább növekedett. Az egy részvényre jutó osztalék egyébként a tavalyi üzleti évben 17 százalékkal nőtt, s elérte a 75 frankot.

G. Gy.

Nem tart kiárusítást az Upjohn

(Financial Times) A korábbi híresztelésekkel ellentétben mégsem adja el a gyógyszergyártástól „különböző” üzletágait a svéd Upjohn & Pharmacia. A nem éppen fényes eredményeket produkáló társaságnál eddig úgy gondolták, hogy az egyéb tevékenységek - az orvosi diagnosztikai,

biotechnológiai, állat egészségügyi üzletágak - leépítésével eredményesebben koncentrálnának a gyógyszergyártásra. A legvalószínűbbnek a Pharmacia Biotech eladása tetszett, amire a hírek szerint már vevő is akadt a brit Amersham International személyében. Jan Ekberg a P&U megbízott vezérigazgatója most azonban úgy nyilatkozott, hogy a társaság két fő részvényese - a svéd állam és a Volvo - ezen üzletágak megtartása mellett voksolt. Mindazonáltal annak lehetőségét nem zárta ki, hogy a holdingot némiképp karcsúsítsák. Tavaly egyébként a cég a Biacore International társaságának részvényeit adta el nyilvános kibocsátás útján, összesen 41 százalékot tartott meg. A P&U 1995-ben jött létre a michigani Upjohn és a Svédországban, valamint Olaszországban tevékenykedő Pharmacia egyesülésével.

Új távlatok a trombózis megelőzésben és kezelésben

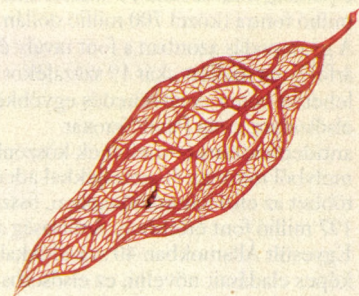

Fragmin[®]
dalteparin

„... a Fragmin nem jut át a placentán. Amennyiben terhesség esetén való alkalmazás szükségszerű, ... mérlegelni kell a terápiás előny és a szülés alatti fokozott vérzésveszély kockázatát.”

(OGYI 4653/41/96 sz. alkalmazási előírat)

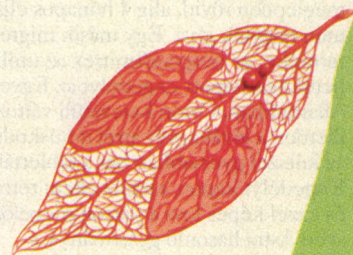
- Hatásos antikoaguláns - a vérzés kockázatával
- Különleges UltiMol tisztítási eljárás biztosítja a megfelelő molekulatömeg-eloszlást az optimális antithrombikus hatáshoz

Javallatok:

- Posztoperatív thromboembolia megelőzése
Az adagolási sémák átlagos testsúlyú (50-100 kg) felnőttekre vonatkoznak.
- Akut Thromboembolia és instabil angina* kezelése
(*Törzskönyvezése folyamatban van.)
Az adagolási sémák ttkg-ra vonatkoznak.
- Alvadékképződés megelőzése az extracorporalis rendszerben

(Az adagolás részleteit lásd az alkalmazási előíratban: OGYI 4653/41/96)

Vásárol a Novartis

A Ciba és a Sandoz összeolvadásából létrejött svájci Novartis – amely a piaci részesedést tekintve a világ első számú gyógyszeripari vállalata – 910 millió dollárért megvásárolta az amerikai Merck rovarölő szereket előállító üzletágát.

A cégvásárlás nyomán a Novartis számottevően növelheti piaci részesedését az Egyesült Államokban a növényvédelmi vegyszerek piacán. Ezekben a termékekben a Novartis jelenleg Európában, Ázsiában és Latin-Amerikában rendelkezik erős piaci pozíciókkal.

A Novartis véleménye szerint a Merck növényvédő szereket gyártó üzletága igen nyereséges. Az értékesítés az elmúlt négy esztendőben évi 12 százalékkal bővült, a nyereség növekedése évi 13 százalékos volt, értékesítésük tavaly elérte a 200 millió dollárt.

Dr. Daniel Vasella, a Novartis vezérigazgatója egy nyilatkozatában elmondta, hogy a felvásárlás nyomán cége piaci részesedése a rovarölő szerek területén az USA-ban megközelíti majd a 20 százalékot. A bekebelezett üzletág két legismertebb márkája az Agrimek és a Vertimec.

A Merck növényvédő szereket gyártó üzletágához a Novartis árverés keretében jutott hozzá. Az üzletág megvásárlására számos cég jelentkezett, de a legkedvezőbb pénzügyi ajánlatot a Novartis tette. Érdeemes megjegyezni, hogy a Merck a cégnél folyó reorganizáció keretében vált meg az Agvet divízió rovarölő szereket előállító üzletágától. Az Agvet „maradék” – amely állatgyógyászati termékeket gyárt és baromfi-genetikával is foglalkozik – Merial néven vegyesvállalatot hozott létre a francia Rhone-Poulencnal.

Dr. Vasella jelezte, hogy a Novartis a jövőben további felvásárlásokat kíván végrehajtani. Olyan cégeket akar bekebelezni, amelyek tevékenysége kapcsolatos a gyógyszergyártással, a mezőgazdasági vegyszerekkel és a táplálkozással.

A Novartis azt is bejelentette, hogy a következő 3-4 esztendőben 500 munkahelyet szüntet meg Svájcban. A jövőben nagyobb figyelmet fordít arra, hogy gyógyszeripari termelését Európában kevesebb üzemben folytassa. A Ciba és a Sandoz egyesülése nyomán a világon háromezer munkahely megszűnése várható.

Bizonytalanság a Leciva körül

Továbbra is bizonytalan Csehország első számú gyógyszergyára, a Leciva teljes körű magánosításának időpontja és technikája. A vállalatot 1930-ban alapították Benjamin Fagner – aki az elmúlt század közepén a gyár területén már rendelkezett patikával – leszármazottai. A Lecivát 1948-ban államosították, s ma is többségi állami tulajdonban van annak ellenére, hogy a Fagner család a „báronyos forradalom” óta 18 ízben kérte vissza a céget a kárpótlási törvényre hivatkozva.

A Leciva Csehország első számú, főleg generikus termékeket előállító gyógyszergyára. A hazai piaci részesedése 17,5 százalékos, a szlovák gyógyszerpiacból pedig 18,4 százalékkal részesedik. Termékeinek száma

97. június

3 cikk.

mintegy 180, s tavalyi 4,7 milliárd cseh koronás árbevételének 70 százaléka a hazai piacról származott. A bevételek 30 százaléka Szlovákiában és a többi európai országban „keletkezett”.

A cég egyharmadát a kuponos privatizáció keretében magánosították, s ezek a részvények intézményi befektetők és magánszemélyek kezében vannak. A vállalat részvényeinek kétharmada továbbra is a cseh állami vagyontügyökség tulajdonát képezi.

Érdeemes megjegyezni, hogy a kormány részéről már többször hangozott el ígéret a kétharmados állami tulajdoni hányad közeli privatizációjára. A magánosítás egyrésztől függ a kormány privatizációs menetrendjétől, másrésztől pedig attól, hogy a részvények a tőzsdén kerülnek értékesítésre, vagy pedig stratégiai befektető vásárolhatja meg azokat. A cég vezetése is igényt tart az 1,5 milliárd korona értékű részvénycsomag megvásárlására. A menedzsmentet egyébként igencsak zavarja az állami ellenőrzés, s véleménye szerint sokkal önállóbban működhetne és gyorsabban hozhatná meg döntéseit saját tulajdonlás esetén.

Bizonytalanságot jelent a cseh egészségügyi rendszer reformjának elhúzódása. A jelenlegi rendszer védeltséget jelent a hazai gyógyszergyártók számára azzal, hogy maximálják az árakat, s a biztosítók ezeket az árakat térítik meg. Ennek nyomán azok a gyártók – például a Leciva – kerülnek előnyös helyzetbe, amelyek termékei olcsóbbak és ugyanolyan hatásosak, mint az importgyógyszerek.

Lansone®

szaksajtó-konferencia, Budapest, 1997. június 6.

A Richter Gedeon Rt. és a japán Takeda cég közös sajtókonferencián mutatta be új termékét, a **Lansone®**-t.

A **Lansone®** hatóanyaga a lansoprazol, mely a savcsökkentő fekélyellenes szerek közül a legerélyesebb hatású csoporthoz, a protonpumpa-bénítókhoz tartozik. A hasonló vegyületeknél kedvezőbb tulajdonságait a trifluoroethoxy csoportjának köszönheti. Előnyös farmakológiai tulajdonságainak alapja, hogy a protonpumpához jobban kötődik, 3 különböző kötőhelyen is, szemben a hasonló molekulákkal, melyek csak két kötőhelyen kapcsolódnak a protonpumpához. Az aktív metabolitok is nagyobb arányban alakulnak ki. A fentiek következménye, hogy kiemelkedik protonpumpa-bénítók közül is:

- hatékonyságával,
- hosszabb hatástartamával és azzal, hogy
- hatása a gyógyszerbevitel után gyorsabban kialakul.

A **Lansone®** fenti tulajdonságai jól kihasználhatóak a beteglétásban is, hiszen a betegek előbb válnak panaszmentessé, illetve nagyobb arányban gyógyulnak például gyomorfekély esetén. A lansoprazol tartós kezelésre is alkalmas, Magyarországon is jóváhagyta az OGYI hosszú távú adását gastrooesophagealis reflux-betegségben. A fekélybetegségben szerepet játszó *Helicobacter pylori* eradikációjára a **Lansone®** az első helyen javasoltak között szerepel a maastrichti Consensus ajánlásában. Érdekesség, hogy a lansoprazolnak in vitro erőteljes *Helicobacter*-ellenes aktivitása van.

A **Lansone®**-t a Takeda japán cég licence alapján a Richter Gedeon Rt. gyártja és forgalmazza.

A **Lansone®** már 1997. májusa óta forgalomban van.

6497 MH

A statisztikák szerint a cseh gyógyszerpiac tavaly értékben megháromszorozódott, 28,3 milliárd korona értékben fogyott gyógyszer. Ez több tényezőnek köszönhető: egyrészt nőtt az árak, s emelkedett a fogyasztás is, másrészt pedig megjelentek a piacon széles választékban a drágább külföldi készítmények.

A külföldi gyártók versenye arra készítette a hazai gyógyszeripari cégeket, hogy fokozzák fejlesztéseiket. A Leciva például 1,5 milliárd koronát fordított az elmúlt öt esztendőben üzemkorszerűsítésre.

1990-ben a külföldi gyógyszergyárak piaci részesedése 30 százalékos volt, tavaly viszont már elérte a 75 százalékot a cseh piacon. Mintegy 300 külföldi gyógyszergyár termékeit forgalmazzák Csehország gyógyszerpiacán. Elemzők véleménye szerint a Leciva piaci pozícióit Csehországban nem fenyegeti veszély.

Új főnök a Pharmacia-Upjohn élén

Az 1995-ben összeolvadt svéd-amerikai Pharmacia-Upjohn gyógyszeripari óriásvállalat vezérigazgatói székét nemrégiben foglalta el az 51 esztendőes pakisztáni születésű amerikai, Fred Hassan. A korábbi elnök-vezérigazgató, John Zabriskie – nem kis meglepetésre – januárban távozott a vállalattól, hírek szerint viharos gyorsasággal. Az átmeneti időszakban megbízott vezérigazgató állt a cég élén.

Hassan a gyógyszeriparban veteránnak számít. Tizenhét esztendőt dolgozott a Sandoznál, s egy ideig a svájci cég amerikai leányvállalatának vezérigazgatója volt. 1989-ben lépett be az American Home Products gyógyszeripari vállalathoz, ahol ügyvezető alelnökként a felső vezetés tagja volt. 1995 óta felelősségi körébe tartozott az American Home Products gyógyszereinek világkereskedelme, az orvosi műszer ágazat, valamint a kutatás és a fejlesztés felügyelete.

Jan Ekberg, a Pharmacia-Upjohn megbízott vezérigazgatója Hassanról úgy nyilatkozott, hogy kiváló „világjátékos”, nagy tapasztalattal rendelkezik nemzetközi szakemberecsapatok irányításában. Új cége számára azért is értékes, mert 1994-ben vezetőként részt vett abban a tranzakcióban, amelynek keretében az American Home Products 10 milliárd dollárért bekebelezte az American Cyanamid vállalatot.

Szakértők egybehangzó véleménye szerint nagy szükség van Hassan szaktudására és gyakorlatára, ugyanis meglehetősen lassan és nehézkesen halad a svéd és az amerikai vállalati kultúra integrálása, összehangolása.

Az igazgatóság eddig háromszor adott ki úgynevezett profit-figyelmeztetést. Április végén a cég nettó nyeresége 194 millió dollár volt, egy évvel korábban 229 millió. A pénzügyi helyzet javítása érdekében az igazgatóság nemrégiben ötpontos végrehajtási tervet készített, amelyben újabb költségcsökkentések is szerepelnek.

GONDA GYÖRGY

A túlsúly nem csak szépséghiba

A fejlett országokban az elhízás egyre növekvő problémát jelent. Az amerikai Nemzeti Egészségvédelmi és Táplálkozástudományi Hivatal által végzett felmérés jól mutatja ezt a tendenciát. Míg 1960–61-ben a lakosság 24,3%-a, 1976–80-ban a lakosság 25,4%-a, addig 1988–91-ben végzett felmérés alapján már a lakosság 33,3%-a volt obese az Amerikai Egyesült Államokban. Ez az exponenciális növekedési ütem sajnálatos módon Magyarországra is jellemző.

Az elmúlt években az elhízás megítélése sokat változott az orvostársadalom körében. Egyre több olyan összefüggésre derül fény a szűrővizsgálatok, nemzetközi felmérések segítségével, amely konkrét és gyakorlati összefüggéseket mutat ki az elhízás és bizonyos megbetegedések között. Szoros kapcsolat van a testsúlyfelesleg és az időskori cukorbetegség kialakulása között. A súlyos mértékű elhízás (BMI* > 35) esetén a NIDDM előfordulási aránya több mint 93%-os! A súlyos fokú obezitás esetében, három és félszer nagyobb a kardiovaszkuláris megbetegedések aránya! Magyarországon a SERVIER GYÓGYSZERGYÁR támogatásával, több mint 2300 súlyos fokú elhízott bevo-

násával végzett felmérésben, hipertónia 53%-ban, hiperlipidémia az esetek 32%-ában volt megtalálható. A diabétesz 32%-ban, az ISZB 55,9%-ban fordult elő, ami sokkal nagyobb gyakoriságot mutat, mint a nem elhízottakban. A metabolikus szindróma incidenciája a szűrésben részt vevők között 17,1%-os volt.

A SERVIER GYÓGYSZERGYÁR által kifejlesztett ISOLIPAN gyógyszer hatékony terápiás segítséget jelent az elhízás kezelésében! Isolipan terápia és diéta mellett elsősorban a vizsцерális zsírtömeg csökkenését mutatták ki a klinikai vizsgálatok, ami az elhízással szövődő betegségek patogenezisében kulcsszerepet játszik.

Ha a gyógyszerrel kapcsolatban bármilyen kérdésre felmerülne, kérjük forduljon a területi képviselőnkhez, vagy irodánkhoz bizalommal!

Servier Hungária Kft.,
1051 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 12.
Telefon: (1) 266-3210

* testsúly osztva a méterben mért testmagasság négyzetével

05916 MH